

Одними із основних завдань управління з питань захисту прав дітей є реалізація на території міста Кропивницького державної політики з питань соціального захисту дітей, запобігання дитячій бездоглядності, вчиненню дітьми правопорушень, ведення справ з питань опіки, піклування над дітьми та усиновлення, ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку.

На обліку Управління станом на 31.12.2024 р. знаходилось 216 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Такі сім'ї з дітьми перебувають під постійним контролем.

З метою перевірки умов утримання та виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, проведено 103 профілактичні рейди, під час яких перевірено умови утримання та виховання дітей у 540 сім'ях. З батьками проведено профілактично-роз'яснювальні бесіди щодо формування у них відповідального батьківства, належного ставлення до виконання батьківських обов'язків. До органів внутрішніх справ направлено 41 клопотання про притягнення батьків до адміністративної відповідальності за неналежне виконання батьківських обов'язків. До судів міста направлено 25 позовів щодо позбавлення батьківських прав та відібрання дітей від батьків без позбавлення батьківських прав.

Протягом 2024 року Управлінням взято участь у 720 судових засіданнях з питань захисту прав та законних інтересів дітей.

В окремих випадках, при безпосередній загрозі життю та здоров'ю дітей, здійснювались заходи щодо негайного відібрання дітей від батьків. Так, у 2024 році згідно з рішеннями Виконавчого комітету Кропивницької міської ради відібрано 14 дітей від батьків.

За 2024 рік опрацьовано 301 повідомлення про факти домашнього насильства відносно дітей. З батьками проведено заходи профілактичного характеру та складено акти оцінки рівня безпеки дітей.

Залишається гострою проблема соціального сирітства, коли при живих батьках діти залишаються без батьківського піклування. Протягом 2024 року в закладах охорони здоров'я, розташованих на території міста, батьками залишено 11 немовлят.

У місті Кропивницькому функціонує форма сімейного виховання дітей – патронат над дитиною, завданням якої є забезпечення захисту прав дітей, які через складні життєві обставини тимчасово не можуть проживати разом з батьками. Послугами 4 сімей патронатних вихователів у 2024 році скористалась 26 дітей. На кінець 2024 року у 4 сім'ях патронатних вихователів виховувалось 14 дітей.

Управлінням протягом року здійснювалась робота з неповнолітніми, які скоїли кримінальні правопорушення. Під час спільних профілактичних рейдів з'ясовувались причини та умови, які призвели до скоєння дітьми правопорушень, проводилась робота з метою недопущення повторного їх скоєння. До Кропивницького міського центру соціальних служб направлялись листи щодо проведення оцінювання потреб дитини та її сім'ї.

За результатами оцінювання приймалися рішення про взяття дитини на облік Управління.

Крім того, працівники Управління беруть участь у судових засіданнях при розгляді кримінальних справ за участю неповнолітнього обвинуваченого. Представник Управління висловлює думку з приводу найбільш доцільних заходів щодо обвинуваченого з метою його перевиховання та надає наявні дані

щодо його умов життя та виховання. Протягом року взято участь у 252 судових засіданнях.

Згідно з рішенням Виконавчого комітету Кропивницької міської ради від 25.07.2023 № 615 «Про визначення відповідальних осіб як заміну законного представника», працівників Управління визначено відповідальними особами органу опіки та піклування Кропивницької міської ради як заміну законного представника неповнолітньої особи у випадках, коли дії законного представника спрямовані на власні інтереси або ж суперечать інтересам неповнолітнього та в інших випадках, передбачених законодавством.

Залучення працівників Управління в якості законних представників дитини до кримінальних проваджень за участю дітей на досудовому етапі здійснювалось на підставі постанови слідчого, в судових засіданнях – відповідно до ухвали суду. Так, представником Управління у 2024 році взято участь у 10 судових засіданнях відносно 2 дітей.

Також управлінням здійснюються заходи щодо ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку, які проживають в місті Кропивницькому, шляхом постійного оновлення Реєстру даних про них.

До Управління надійшло 113 подань навчальних закладів про дітей, які ухиляються від навчання. За результатами проведеної роботи діти залучені до навчання. Управлінням протягом року здійснено заходи щодо завірення 125 заяв батьків для перетину кордону дітьми у супроводі уповноважених осіб.

На обліку Управління станом на 01.01.2025 р. перебувало 386 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2024 року Управлінням виявлена 71 дитина, яка залишилась без батьківського піклування. Усім дітям своєчасно надано статус дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

У 2024 році до сімей опікунів/піклувальників влаштовано 48 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу влаштовано 14 дітей, в сім'ї усиновлювачів влаштовано 11 дітей.

У місті функціонує 23 прийомні сім'ї, в яких виховується 35 дітей, та 5 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується 41 дитина, а також 2 ДБСТ (14 дітей) та 2 ПС (2 дітей) з числа ВПО. На обліку Управління перебувають 2 подружні пари кандидатів на створення ПС.

Працівниками Управління ведеться постійний контроль за умовами утримання та проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які влаштовані в сім'ї опікунів, піклувальників, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу. Протягом звітного періоду за місцем проживання відвідано 379 дітей зазначеної категорії.

На обліку Управління станом на 01.01.2025 перебувало 53 дитини-сироти, дитини, позбавлені батьківського піклування, які є тимчасово переміщеними особами та виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників, прийомних сім'ях та дитячому будинку сімейного типу. Підготовлено та надано 33 довідки про підтвердження сімейних, родинних зв'язків особи та дитини, яка прибула без супроводу законного представника для подання від її імені заяви на виплату допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, 291 дитині надано статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

На території міста Кропивницького проживає 162 сім'ї, які усиновили 168 дітей, за умовами утримання та виховання яких Управління здійснюється контроль. На обліку Управління перебуває 16 кандидатів в усиновлювачі.

В судах Кропивницького усиновлено 16 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та 25 дітей одного з подружжя усиновлено другим з подружжя.

Управління проводиться робота, спрямована на зміцнення родинних цінностей, популяризації сімейних форм виховання дітей. Традицією стало привітання прийомних батьків та батьків-вихователів, опікунів, піклувальників, патронатних вихователів з Міжнародним днем сім'ї, Днем матері, Днем усиновлення. На офіційній сторінці Кропивницької міської ради та Управління в соціальній мережі «Facebook», на сіті-лайтах та бігбордах, у громадському транспорті міста було розміщено інформацію та рекламні пости, зазначена тематика та позитивний досвід батьків-вихователів, патронатних вихователів у вихованні дітей висвітлювались у статтях та репортажах інтернет-медіа. До Дня усиновлення 17.09.2024 начальником Управління проведено прес-конференцію з питань влаштування дітей до сімейних форм виховання, також Управлінням проведено вуличну акцію, під час якої мешканцям міста роздано брошури відповідної тематики.

З метою підтримки дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, управлінням проведено заходи до Міжнародного дня захисту дітей, Дня знань, Дня святого Миколая та Різдва Христового.

Також одним із пріоритетних напрямків роботи Управління є захист житлових прав дітей. Управлінням вживаються заходи, спрямовані на збереження майна та житла дитини. Жилі приміщення не можуть бути відчужені без отримання дозволу від органу опіки та піклування, яка надається лише у разі гарантування збереження права дитини на житло.

У 2024 році Управлінням підготовлено 53 проекти рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради щодо надання дозволів на продаж та придбання житла, 17 проектів рішень про встановлення опіки над майном дітей та 5 проектів рішень про призначення відповідальної особи на час здійснення права дитини на спадкування.

На постійному контролі Управління знаходиться питання постановки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 16 до 18 років на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов. Загалом 305 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування мають житло на праві власності або користування, 17 дітей перебуває на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

У 2024 році придбано у власність територіальної громади міста Кропивницького житловий будинок з господарсько-побутовими будівлями та земельною ділянкою за кошти субвенції з державного бюджету для розміщення тимчасово переміщеного дитячого будинку сімейного типу.

У 2024 році проведено 54 засідання комісії з питань захисту прав дитини, під час яких розглянуто 563 питання щодо захисту законних прав ті інтересів дітей.